

Język religijny dawniej i dziś. Biblioteczka Poznańskich Studiów Polonistycznych. Serii Językoznawczej. Pod redakcją St. Mikołajczaka i kś. T. Węclawskiego. Poznań, Wydawnictwo „Poznańskie Studia Polonistyczne.“, 2004, 448 s.

Внушителният по обем том съдържа материалите от проведената на 15–17 април 2002 г. в Гнезно Международна научна конференция на тема „Езикът на религията в миналото и сега“ (с участници от Полша, Чехия, Германия и България).

Публикуваните статии, въпреки многотемията си, са обединени от основния акцент на конференцията, а именно изясняване на същността, характера и главните особености на езика на религиозната книжнина. В тома доминират езиковедските изследвания, които имат за цел да осветлят езиковата комуникация в религиозните общности. Една от важните задачи на изследванията е да идентифицира стила (или стиловете) на религиозните текстове в тяхната съвременна динамика. Особено ценни са наблюденията над проникването на нови стилистични елементи в традиционните образци на езика на религиозната книжнина, а също и взаимното влияние на стари и нови черти в него. Сред публикациите се открояват тези, свързани с теологични, философски и социологични проблеми на езиковата комуникация в религиозна среда. Тази интердисциплинарност дава тон и отваря теми за по-нататъшни изследвания.

Книгата е разделена на девет тематични части: *Езикът на религиозната комуникация (Język komunikacji religijnej)*, *Генология на религиозните текстове (Genologia tekstów religijnych)*, *Библейският език (Język biblijny)*, *Езикът на хомилиите и проповедите (Język homilii i kazai)*, *Езикът на текстове от религиозната практика (Język religijny w tekstach użytkowych)*, *Религийна лексика (Słownictwo religijne)*, *Историческа стилистика на религиозния език (Stylistyka historyczna języka religijnego)*, *Проблеми на превода на религиозни текстове (Problematyka przekładu tekstów religijnych)*, *Църквата в медиите (Kościół w mediach)*. Десетата част съдържа научни съобщения (*Komunikaty*).

В частта *Język komunikacji religijnej* са анализирани редица проблеми, свързани с езика на комуникацията в религиозна среда (К. Комарек, И. Рутковска), правят се опити за популяризиране на някои нови, неутвърдени термини (напр. теолингвистика – Е. Кухарска-Дрейс).

Частта *Генология на религиозните текстове* съдържа интересни наблюдения над религиозни текстове и се прави опит за тяхната класификация по вид: П. Кладочни – *Профетични видове на езика на съвременното християнство (Profetyczne gatunki mowy współczesnego chrześcijaństwa)*, Ст. Миколайчак – *Всеобщата молитва – езикова форма и жанрова характеристика (Modlitwa powszechna – kształt językowy i charakterystyka gatunkowa)*, М. Войтак – *Религийният стил в генологична перспектива (Styl religijny w perspektywie genologicznej)*.

Върху стилистични проблеми на религиозните текстове се спира Б. Валчак – *Езиково-стилистични бележки на стихотворните парафрази в четирите Евангелия с автор Хари Дуда (Uwagi językowo-stylistyczne o wierszowanej parafrazie czterech Ewangelii autorstwa Hary'ego Dudy)*, М. Рибка, М. Граф – *Няколко езиково-стилистични бележки на текстовете, поместени в църковните интернет страници (Kilka uwag językowo-stylistycznych o tekstach zamieszczonych na kościelnych stronach internetowych)*.

Различни лексикални проблеми се разглеждат в старинни и нови религиозни текстове: М. Вронковска-Димитрова *Лексикалната вариативност в тропарите и стихарите на „Цветен триод“ от XVI век (Waryantywność leksykalna w troparionach i sticherach XVI-wiecznego „Triodu kwiećnego“)*.

В сборника присъстват и статии, поставящи преводаческите проблеми в религиозните и най-вече в библейските текстове. В това отношение интерес представлява въпросът за континуитета и преводаческата традиция в съвременните български библейски преводи (Д. Иванова), езиковите и стилистичните особености на преводните текстове (Е. Пьотровски, А. Шерадски). Разгледани са и някои от най-новите преводи на Евангелието в Полша, а именно преводът на кашубски от гръцкия оригинал (Й. Тредер), за влиянието на полския език върху религиозните преводи на българите католици (М. Валчак-Миколайчакова) и др.

Големият интерес към езиковата проблематика на религиозната книжнина даде повод за организиране на втора конференция (през 2004 г.) на същата тема, чиито резултати очакваме да се публикуват.

Диана Иванова